

DHP Parkering AS
v/ Jon Chr. Simenstad

Saksbehandler, innvalgstelefon
Tarald Tesdal Håland, 32 26 68 34

Vedtak om tillatelse etter forurensningsloven til terrenginngrep i forurenset grunn, samt utslipp av anleggsvann til Drammensfjorden

Statsforvalteren i Oslo og Viken har ferdigbehandlet søknaden fra DHP Parkering AS, og gir tillatelse etter forurensningsloven til terrenginngrep i forurenset grunn, samt utslipp av anleggsvann til Drammensfjorden.

Tillatelsen med tilhørende vilkår følger vedlagt.

Statsforvalteren fatter vedtak om gebyr på kr 101 500,- for behandling av saken.

Vedtaket om tillatelse og gebyrfastsettelse kan påklages av berørte parter eller andre med rettslig klageinteresse innen 3 uker.

Statsforvalteren i Oslo og Viken viser til søknad mottatt 11.05.2021 om tillatelse etter forurensningsloven til utslipp av anleggsvann til Drammensfjorden i forbindelse med etablering av parkeringskjeller på Brakerøya. Statsforvalteren viser også til tiltaksplan for terrenginngrep i forurenset grunn datert 12.05.2021.

Bakgrunn

DHP Parkering AS planlegger oppføring av nye bygninger, med underjordisk parkeringskjeller på det nye sykehusområdet på Brakerøya i Drammen og Lier kommune. Helseparken er planlagt å bestå av 7 bygg med opptil 12 etasjer over en felles kjeller. I forbindelse med arbeidene knyttet til parkeringskjeller søkes det om tillatelse etter forurensningsloven til terrenginngrep i forurenset grunn, samt utslipp av anleggsvann.

Søknad

Tiltaksområdet for arbeidene utgjør ca. 18 000 m² og berører en rekke eiendommer i Drammen og Lier kommune. Arbeidene vil medføre etablering av byggegrop. Vanninnstrømming i byggegropen vil bestå av to kilder; nedbør og innlekkasje av grunnvann. Det vil derfor være behov for å lense vann i byggeperioden for grunnarbeidene. Det er utført hydrologiske beregninger av innstrømmende

vannmengder og basert på dette vil det være behov for å kunne lense opptil maksimalt 11 l/s innstrømmende vann (inkludert nedbør) fra byggegropen.

Det søkes derfor om tillatelse til å slippe ut inntil 11 l/s (40 m³/time) til Drammensfjorden i perioden fra desember 2021 til utgangen av året 2024. Alt vann vil bli renset før utslipp til Drammensfjorden. Det er planlagt å etablere renseløsning som inkluderer sedimentasjonsbasseng, oljeutskiller, regulering av pH og en fellingscontainer med tilsetning av fellingskjemikalier. Det søkes om spesifikke grenseverdier for pH, suspendert stoff, alifater, benzen, PCB, PAH og metaller. Det søkes om tilsvarende grenseverdier som Miljødirektoratet har bevilget for grunnarbeidene til Nytt Sykehus på Brakerøya:

Parameter	Grenseverdi (µg/L dersom ikke annet er angitt)
pH	6-9
Suspendert Stoff	100 mg/l
Alifater C ₅ -C ₆ , C ₆ -C ₈ og C ₈ -C ₁₀	0,4 mg/l
Alifater C ₁₀ -C ₁₂ , C ₁₂ -C ₃₅	10 mg/l
Benzen	500
ΣPCB-7	0,024
PAH-16	8
Arsen	85
Bly	140
Kadmium	6
Kvikksølv	0,7
Nikkel	340
Krom total	360
Kobber	26
Sink	60

Det er hovedsakelig planlagt at anleggsvann skal prøvetas som ukentlige blandprøver under alle perioder med utslipp. Turbiditet skal logges kontinuerlig og kalibreres mot innholdet av suspendert stoff.

Det er påvist varierende grad av forurensede masser i tiltaksområdet. Området er dekket med 1-3 meter fyllmasser over antatt stedlig leire. Stedvis i fyllmassene er det påvist konsentrasjoner tilsvarende farlig avfall, jf. avfallsforskriften kap. 11, og det er også stedvis påvist sterk forurensning tilsvarende tilstandsklasse 4 og 5, iht. Miljødirektoratets veileder TA-2553 *Helsebaserte tilstandsklasser for forurenset grunn*. Leiren under fyllmassene er dokumentert ren, dvs. under normverdiene angitt i forurensningsforskriften kap. 2 vedlegg 1, foruten noen punkter.

Området for byggegrop utgjør ca. 18 000 m². Planlagt gravedyp i byggegrop er estimert til inntil 4 meter under dagens terreng. Alle oppgravde masser skal i utgangspunktet kjøres ut, og det er anslått at dette medfører utkjøring av ca. 72 000 m³ masser. Området for graveskråning utgjør ca. 2 700 m². Med anslått gravedybde på 2 meter utgjør dette området 5 300 faste m³.

Området for Nøstebekken utgjør ca. 500 m². Omlegging av Nøstebekken vil medføre gravearbeider til 0,8-2 meter under terreng (mot jernbanen i nordvest og med gradvis helning mot

Drammensfjorden). Massene er planlagt fjernet fra anleggsområdet. Da Nøstebekken overlapper området for Fjordbygata vil den første meteren av grunnen masseutskiftes i forbindelse med etablering av Fjordbygata.

Område for etablering av fjordbygata utgjør ca. 8 900 m². Her vil det være behov for masseutskifting i øverste meteren av eksisterende masser. Det anslås at det må fjernes inntil 8 900 m³ faste masser.

Dersom en inkluderer Helseparkens areal på 18 000 m² inkludert graveskråninger med spunt, Fjordbygata og arealer hvor Nøstebekken skal legges om, vil hele tiltaksområdet utgjøre ca. 31 000 m².

Høring

Statsforvalteren i Oslo og Viken har sendt søknaden på høring i tidsperioden 09.09.2021 til 09.10.2021. Det kom to uttalelser i forbindelse med høringen. Uttalelsene var fra Drammen kommune og Fiskeridirektoratet. Nedenfor gjengis en oppsummering av høringsuttalelsene.

Drammen kommune har ikke vesentlige innspill til tiltaksplanen så lenge den følges. De ønsker imidlertid å oppfordre til så god avgrensning som mulig av masser med ulik grad av forurensning, spesielt masser med høyere tilstandsklasser, slik at mengden masse som transporteres ut som forurenset kan reduseres. I helhetlig miljøperspektiv vil slik avgrensning kunne ha mye å si både for utslipp og kostnader knyttet til transport, samt mest effektiv utnyttelse av deponier.

Drammen kommune vil minne på at det kan være forekomster av fremmede arter i tiltaksområdet selv om det ikke er registrert fremmede arter der. Artene kanadagullris, hvitsteinkløver og vinterkarse finnes på andre siden av jernbanesporet, vest/nordvest fra anleggsområdet, og det er ikke usannsynlig at det kan være forekomster innenfor tiltaksområdet. Dersom det ikke er gjort en egen kartlegging av arter på området, er det viktig at entreprenørene som jobber der er obs på denne muligheten. Drammen kommune påpeker at ved spørsmål om planter på området har spredningspotensial, må kvalifisert personell kalles inn for å vurdere dette.

Tiltaket skjer på et tidligere opparbeidet areal, tidligere preget av industri og asfalterte flater, og det er ikke vurdert at arbeidet i vesentlig grad vil påvirke økosystemet i noen retning. Det er gjennomført mange undersøkelser av grunnen, og ved å tilrettelegge for eksempel grønne tak og andre flater i bygningmassen over, vil tiltaket som helhet derfor kunne påvirke økosystemet positivt.

Drammen kommune viser for øvrig til deres tilbakemeldinger gjennom behandling av byggesøknad.

DHP Parkering AS svarer at det tidligere er utført en kartlegging av fremmede planter for prosjektet Nytt sykehus i Drammen (Vedlegg D i tiltaksplan Nytt sykehus i Drammen) hvor bla. artene kanadagullris og vinterkarse har blitt påvist. Kartleggingen omfatter også Drammen Helsepark sitt tiltaksområde og kan brukes som underlag for håndtering av fremmede arter. Kartleggingen gir anbefalinger vedrørende aktuelle tiltak for å hindre spredning av slike planter som følge av utbyggingen. Notatet beskriver destruering (varmekompostering eller forbrenning) av artene. Dette arbeidet er for øvrig en del av tiltaksplanen for forurenset grunn, og ikke søknaden om utslipp av anleggsvann.

Krav til håndtering av gravemasser som er forurenset av fremmede planter på aktuelt tiltaksområde vil bli videreført i kontrakten med den entreprenøren som skal gjennomføre grunnarbeidet. Drammen Helsepark er planlagt med grønne tak på flere nivåer for opphold og variasjon, samt treplanting rundt den nyetablerte Helsegata. Dette vil øke den økologiske verdien på området etter utbygging.

Fiskeridirektoratet region sør skal ivareta de marine ressursene i regionen, samt bidra til at fiskeri- og havbruksnæringen får gode rammevilkår. Fiskeridirektoratet som sektor-myndighet, har med bakgrunn i dette vurdert oversendte dokumenter ut fra fiskeri og marint biologisk mangfold i området.

Fiskeridirektoratet region Sør ser det som svært negativt at miljøgifter slippes ut i naturmiljøet hvor de akkumuleres i næringskjeden og som på sikt, representerer en potensiell fare for mennesker og dyr. Det må stilles strenge krav til å redusere utslipp til sjø som er skadelig for naturmiljøet. Spesielt har miljøfarlige stoffer negative konsekvenser til gyte- og oppvekstområder for marine organismer og for fiskeriene i utslippenes influensområder. Et viktig stikkord er – mattrygghet og helse.

DHP Parkering AS svarer at foreslåtte utslippskrav er tilsvarende som for prosjekt Nytt Sykehus i Drammen og er tidligere godkjent av Miljødirektoratet. Utslippsvannet vil bli rensert med tilsvarende renseteknologi som for prosjektet Nytt sykehus i Drammen, og erfaringene tilsier at en vil overholde utslippskravene. Utslippskravene er allerede risikovurdert som tilstrekkelig strenge, og DHP Parkering AS ser ikke mulighet for å kunne forplikte til lavere utslippskrav enn de omsøkte. Tiltaket vil også fjerne en betydelig mengde miljøgifter fra avrenningsområdet til Drammensfjorden, og medføre betydelig redusert utlekking på lengre sikt, slik at tiltaket vil ha en samlet positiv effekt mht. naturmiljøet og vannmiljøet i Drammensfjorden.

Statsforvalterens vurdering

Generelt

Når forurensningsmyndigheten avgjør om tillatelse skal gis og fastsetter vilkårene etter § 16 i forurensningsloven, skal det legges vekt på de forurensningsmessige ulemper ved tiltaket sammenholdt med de fordeler og ulemper som tiltaket ellers vil medføre. Dette innebærer at det foretas en helhetlig vurdering der både forurensningshensyn, generelle miljøhensyn og alminnelige samfunnsmessige hensyn tas med i betraktningen.

Etter naturmangfoldloven § 7 skal prinsippene i lovens §§ 8 til 12 legges til grunn som retningslinjer ved utøving av offentlig myndighet. Disse rettsprinsippene omfatter vurdering i henhold til kunnskapsgrunnlaget, «føre-var-prinsippet», samlet belastning, miljøforsvarlige teknikker og at kostnader bæres av tiltakshaver.

Tiltak som medfører fare for forurensning av vann skal også vurderes i henhold til vannforskriften, der formålet er å beskytte og om nødvendig forbedre miljøtilstanden i alle elver, innsjøer, grunnvann og kystnære områder.

Lovgrunnlag og myndighet

Statsforvalteren behandler utslipp fra anleggsarbeid som rette forurensningsmyndighet, jf. Rundskriv T-3/12. Graving i forurenset grunn kan medføre fare for forurensning og tiltaket krever en godkjent tiltaksplan i henhold til forurensningsforskriften kapittel 2 eller tillatelse etter forurensningsloven § 11, jf. forurensningsloven § 7. Statsforvalteren har den 07.09.2021 fått

delegert myndighet fra Miljødirektoratet til å behandle bygge og gravearbeider i forurenset grunn etter forurensningsloven § 11. Statsforvalteren behandler derfor både utslipp fra anleggsarbeid og utslipp fra bygge- og gravearbeider som en felles sak etter forurensningsloven § 11.

Vurdering av forurensningspotensialet fra anlegget

Utslipp av anleggsvann vil i all hovedsak kunne medføre høye partikkelkonsentrasjoner, pH-endringer, plastforsøpling, samt tilførsel av miljøgifter og tungmetaller til Drammensfjorden. Statsforvalteren har derfor satt grenseverdier for anleggsvann som skal slippes til Drammensfjorden.

Partikkeltilførsel til sjø kan medføre nedslamming, som videre fører til redusert næringstilgang, redusert eller bortfall av rognklekking som følge av manglende oksygenforhold, samt reduksjon eller bortfall av bunnlevende organismer. Å begrense partikkelutslipp til sjø vil derfor være et viktig rensiltak. Tungmetaller og organiske miljøgifter kan i stor grad bindes i partikler. Sedimentering av anleggsvann vil dermed være et viktig tiltak for å fjerne forurensete komponenter i utslippsvannet. Sett i sammenheng med resipientens størrelse og tåleevne, samt omfanget av utslippet, vurderer Statsforvalteren at den omsøkte grenseverdien på suspendert stoff på 100 mg/l er akseptabel. Høy og lav pH er skadelig for vannlevende organismer. På bakgrunn av resipientens størrelse vurderer vi likevel at omsøkt grenseverdi for pH mellom 6 og 9 er akseptabel. Dersom utslippsledning plasseres langt nok ut og utslippet blandes godt nok inn i vannmassene, vil det ikke oppstå toksiske forhold i resipienten med en grenseverdi for pH mellom 6 og 9.

Det er søkt om spesifikke grenseverdier på tungmetaller og miljøgifter. Spredning av tungmetaller og miljøgifter kan akkumuleres i næringskjeden og på sikt medføre risiko for både dyr og menneskers helse. Statsforvalteren er av den oppfatning at omsøkte grenseverdier for tungmetallene (arsen, bly, kadmium, kvikksølv, nikkel, totalt krom) ikke er akseptable, og har på bakgrunn av dette stilt strengere krav. Det vil pumpes ut store mengder vann og totalutslippet av miljøgifter vil over 3 år bli høyt. Selv om det er en stor resipient (Indre-Drammensfjorden) så må likevel forurensning hindres i mest mulig grad. Å minimere forurensningen til Drammensfjorden vil også redusere forurensning til ytre Oslofjord.

De siste 30 årene har utslippene av miljøgifter og tungmetaller til Drammensfjorden blitt betydelig redusert. Flere forurensende industriområder langs fjorden har blitt ryddet opp. Dette har ført til at spredning av forurensning til sjø er redusert, og Statsforvalteren mener det er viktig at ny industri og anleggsprosjekter ikke medfører en økning av forurensende tilførsler til fjorden. Statsforvalteren har i tilsvarende prosjekter sett at det er mulig å rense anleggsvann med tungmetaller til lavere konsentrasjoner enn det tiltakshaver har omsøkt. Tiltakshaver skal til enhver tid benytte beste tilgjengelig teknologi og det er satt grenseverdier vi mener det er mulig å oppnå med dagens tilgjengelige teknologi.

På grunn av at grunnforholdene i tiltaksområdet er spesielt forurenset med PAH-16, kobber og sink, vil også anleggsvannet inneholde høyere konsentrasjoner av disse komponentene. Dette viser også analyseresultater gjort av anleggsvann fra nabotomten. Statsforvalteren vurderer at omsøkte grenseverdier for PAH-16, kobber og sink er akseptable sett i sammenheng med forurensningssituasjonen i tiltaksområdet og resipientens tilstand. Omsøkte grenseverdier for disse komponentene vil i henhold til gjennomført risikovurdering ikke medføre toksiske effekter i resipienten og utslippet vil fortynnes raskt.

Plastforurensning er et miljøproblem myndighetene har hatt økt fokus på de siste årene, både lokalt og globalt. Anleggsvann med mikroplast kan spre seg med vannstrømmer og forurens sjøen, sjøbunnen og strandsonen langt unna utslippsstedet. Mikroplast kan forveksles med mat av marine organismer, og fragmenterte plastpartikler kan trenge inn i organismenes celler og påvirke dem negativt. Mikro- og nanoplast vil også kunne være et problem mennesker gjennom opptak fra mat og vann. Det er derfor viktig at det etableres systemer på renseløsning som sikrer at plast ikke slippes til Drammensfjorden. Statsforvalteren stiller ikke konkrete grenseverdier på mikroplast, men stiller krav om at tiltakshaver skal analysere prøvene av utslippsvann for mikroplast. Dersom overvåkingen viser at det er mikroplast i utslippet, vil Statsforvalteren vurdere å sette utslippskrav også til mikroplast.

Statsforvalteren forutsetter at tiltakshaver har kontroll på sine utslipp, at renseløsninger fungerer som forutsatt, og at renskravene overholdes til enhver tid. Tiltakshaver må ha faste rutiner for vedlikehold og drift av renseløsninger, samt etablere et måleprogram for å kunne dokumentere hva og hvor mye som slippes ut. Statsforvalteren stiller også krav om at turbiditet i anleggsvann skal logges kontinuerlig i rensanlegget. Turbiditeten må kalibreres mot innholdet av suspendert stoff, og det må settes akseptkriterier for hva som er akseptabel turbiditet sett opp mot grenseverdien for suspendert stoff. Dersom de kontinuerlige målingene på pH ikke lever opp til grenseverdien, eller de kontinuerlige målingene på turbiditet ikke er innenfor akseptkriteriene, skal anleggsvann holdes tilbake i rensanlegget til det tilfredsstillende krav i tillatelsen.

Statsforvalteren minner om at mudring i sjø og vassdrag kan kreve tillatelse etter forurensningsloven. Dersom etablering av utslippsledning medfører gravearbeid i elv eller sjø må tiltakshaver søke om en egen tillatelse til dette. Eventuell søknad skal sendes til Statsforvalteren i Oslo og Viken.

Forurenset grunn

Statsforvalteren har satt vilkår om at tiltaket skal utføres i henhold til tiltaksplanen av 12.05.2021. Avbøtende tiltak under gravearbeidene skal gjennomføres. Så fremt vilkårene i tillatelsen overholdes, vurderer Statsforvalteren at faren for spredning av forurensning er lav.

For at anleggsvirksomhet tilknyttet bygging av parkeringskjeller ikke skal forringe vannkvalitet har Statsforvalteren satt vilkår til utslippskontroll i tillatelsen. Disse vilkårene gjelder også for de omsøkte terrenginngrepene i forurenset grunn.

Hvis det oppstår anleggsvann som er svært forurenset og som ikke kan renses i rensanlegget, skal det vurderes om anleggsvannet må samles opp og leveres til godkjent mottak med tillatelse etter forurensningsloven.

Vi har også satt vilkår om at personell med dokumentert miljøkompetanse skal kontrollere anlegget og rensanlegget jevnlig for å sikre forsvarlig håndtering av forurenset grunn og utslipp fra prosjektet.

Konsekvenser for naturmiljøet

Naturmangfoldloven § 8 stiller krav om at offentlige beslutninger som berører naturmangfoldet skal så langt det er rimelig bygge på vitenskapelig kunnskap om arters bestandssituasjon, naturtypers utbredelse og økologiske tilstand, samt effekten av påvirkninger.

I henhold til Miljødirektoratets Naturbase (2022) er det registrert følgende naturtyper i områder rundt utslippspunktet:

- Drammenselva-Holmen (BN00083552). Denne naturtypen utgjør Drammenselvas deltaområde og er en av de mest artsrike fiskeområdene i landet. Det er av nasjonal betydning å bevare fjordbassenget og de nedre deler av Drammenselva som beite-, reproduksjons- og oppvekstområde for fisk.
- Fjordparken (BM00078158). Denne naturtypen består av bløtbunnsområder i strandsonen og regnes som lokalt viktig for biologisk mangfold.
- Brakerøya (BM00078159). Denne naturtypen består av bløtbunnsområder i strandsonen og regnes som lokalt viktig for biologisk mangfold.
- Brakerøya (BM00078160). Denne naturtypen består av bløtbunnsområder i strandsonen og regnes som lokalt viktig for biologisk mangfold.
- Brakerøya (BM00078161). Denne naturtypen består av bløtbunnsområder i strandsonen og regnes som lokalt viktig for biologisk mangfold.

Det er i tillegg registrert småvasskrans og granntjernaks i tilknytning utslippspunktet. Disse karplantene er arter av særlig stor forvaltningsinteresse. Sjørret og laks går også opp Drammenselva.

Det skal gjennomføres fysiske tiltak i Nøstebekken i forbindelse med arbeidene. I henhold til forskrift om fysiske tiltak i vassdrag § 1 er det uten tillatelse fra Statsforvalteren eller Fylkeskommunen forbudt å sette i verk fysiske tiltak som medfører eller kan medføre fare for forringelse av produksjonsmulighetene for fisk eller andre ferskvannsorganismer. Statsforvalteren har myndigheten til å gi tillatelse til tiltak på strekninger som fører anadrom laksefisk eller edelkreps. Fylkeskommunen har myndighet på øvrige strekninger. Ettersom det verken forekommer anadrom laksefisk eller edelkreps i Nøstebekken, er fylkeskommunen rette myndighet til å vurdere tiltak i Nøstebekken etter forskrift om fysiske tiltak i vassdrag. Statsforvalteren forutsetter at tiltakshaver tar kontakt med fylkeskommunen for å avklare forhold rundt dette regelverket.

Søknaden og Statsforvalterens behandling av den er basert på eksisterende kunnskap om det biologiske mangfoldet i og rundt utslippspunkt og tiltaksområdet. Statsforvalteren anser at kunnskapsgrunnlaget er tilstrekkelig til at kravet i naturmangfoldloven § 8 om at beslutningene skal hvile på ett best mulig kunnskapsgrunnlag, er oppfylt. Hensynet til føre-var prinsippet i § 9 vektlegges derfor i mindre grad. Statsforvalteren stiller likevel vilkår til utslippet, for å begrense spredning av miljøgifter til vannmiljø. På bakgrunn av prinsippet om samlet belastning etter § 10, har Statsforvalteren stilt vilkår om strengere grenseverdier enn omsøkt.

Statsforvalteren minner om at det er tiltakshaver som skal dekke kostnadene ved å unngå og begrense skade på naturmangfoldet, jf. § 11 i naturmangfoldloven. Tiltakshaver er også pliktig å benytte miljøforsvarlige teknikker og driftsmetoder, jf. § 12.

Statsforvalteren anser at tiltaket på bakgrunn fastsatte vilkår er tilfredsstillende sett opp mot naturmangfoldloven bestemmelser §§ 8-12.

Vurdering etter vannforskriften

I vannforvaltningsdatabasen Vann-Nett ligger utslippspunktet i vannforekomsten Drammensfjorden indre (0101020801-C). Drammensfjorden indre er klassifisert som en sterkt ferskvannspåvirket fjord innenfor vannområdet Drammenselva. Vannforekomsten har «dårlig» økologisk tilstand. Det er i all hovedsak tilstanden på bunnfauna, samt konsentrasjoner av totalnitrogen og totalfosfor som gjør at

vannforekomsten ikke oppnår «god» økologisk tilstand. Den kjemiske tilstanden i vannforekomsten er «dårlig» på grunn av en rekke miljøgifter i sediment og biota. Drammensfjorden indre er i stor grad påvirket av diffus avrenning fra by/tettsted og transport/infrastruktur. Vannforekomsten er også i stor grad påvirket av en rekke fysiske tiltak.

Vannforskriften § 4 sier at *«tilstanden i overflatevann skal beskyttes mot forringelse, forbedres og gjenopprettes med sikte på at vannforekomstene skal ha minst god økologisk og kjemisk tilstand»*. I henhold til § 12 i vannforskriften kan ny aktivitet eller nye inngrep i en vannforekomst gjennomføres selv om dette medfører at miljømålene i § 4 - § 6 ikke nås eller at tilstanden forringes, dersom dette skyldes; nye endringer i de fysiske egenskapene til en overflatevannforekomst eller endret nivå i en grunnvannforekomst, eller ny bærekraftig aktivitet som medfører forringelse i miljøtilstanden i en vannforekomst fra svært god tilstand til god tilstand.

Med forutsetning at utslippet skjer innenfor fastsatte grenseverdier og ellers i tråd med vilkår i tillatelsen, vurderer Statsforvalteren at det kan gis tillatelse etter forurensningsloven uten at dette medfører vesentlig risiko for forringelse av miljøtilstanden i Drammensfjorden, jf. vannforskriften §§ 4 og 12.

Forhold til plan og samfunnsmessige hensyn

Arbeidene med nytt sykehus i Drammen og Drammen Helsepark er i tråd med reguleringsplan vedtatt i Drammen kommune 03.09.2019 og Lier kommune 17.09.2019. I henhold til detaljreguleringsplanen punkt 5.2.1 *bilparkering* skal det etableres underjordisk parkeringskjeller. Planen åpner for håndtering av forurensede masser og utslipp av anleggsvann.

I henhold til detaljreguleringen skal hele området transformeres *«tett på Brakerøya stasjon til et nytt byutviklingsområde. Dette bygger opp under regjeringens nasjonale forventninger til regional og kommunal planlegging der fortetting rundt knutepunkter er avgjørende for å kunne oppnå kravet om bærekraftig areal og samfunnsutvikling, samt attraktive og klimavennlige by- og tettstedsområder. Området er gjennom kommuneplanens arealdel og vedtatt områderegulering for nytt sykehus Vestre Viken på Brakerøya, avsatt til offentlig og privat tjenesteyting med arbeidsplassintensiv virksomhet som utnytter den gode tilknytningen til jernbanen. Planen skal avstemme forholdet mellom fortetting og byutvikling med tilgjengelighet og støy.*

Detaljreguleringen skal sikre rammene for utforming av nytt sykehus i Drammen med en helhetlig utvikling av området. Detaljreguleringen legger også til rette for utvikling av Drammen Helsepark med helserelaterte funksjoner i tilknytning til sykehuset samt styrke forskning og undervisning. I tillegg kan det tillates forretninger og bevertning/ service for betjening av virksomhetene i planområdet. Det er en direkte sammenheng mellom nytt sykehus og Drammen Helsepark både funksjonelt og gjennomføringsmessig.

Detaljreguleringen skal legge til rette for at planområdet blir en integrert, sammenhengende, levende og attraktiv del av den fjordnære bykjernen i Drammen og den nye fjordbyen i Lier, med grønne bygater og gode møteplasser, og med god kontakt mot alle tiliggende områder. Detaljreguleringen legger til rette for gjenåpning av Nøstebekken med grønnstruktur, og sikrer en sammenhengende blågrønn struktur langs Drammenselva og Drammensfjorden».

Konklusjon

Vi har vurdert søknaden og lagt vekt på de forurensningsmessige ulemper ved tiltaket sammenholdt med de fordeler og ulemper som tiltaket for øvrig vil medføre. Statsforvalteren gir på bakgrunn av

dette tillatelse til terrenginngrep i forurenset grunn, samt utslipp av rensed anleggsvann til Drammensfjorden. Det forutsettes at virksomheten drives i samsvar med vilkårene som følger av tillatelsen og forurensningsregelverket for øvrig.

Vedtak om tillatelse

Statsforvalteren gir DHP Parkering AS tillatelse til terrenginngrep i forurenset grunn, samt utslipp av rensed anleggsvann til Drammensfjorden. Tillatelsen er gitt med hjemmel i forurensningsloven § 11. Det er satt vilkår til tillatelsen med hjemmel i § 16 i samme lov.

Statsforvalteren har ved avgjørelsen av om tillatelse skal gis, og ved fastsetting av vilkårene, lagt vekt på de forurensningsmessige ulemper ved tiltaket sammenholdt med de fordeler og ulemper som tiltaket for øvrig vil medføre. Tillatelsen med vilkår følger vedlagt dette brevet.

Det kan foretas endringer i denne tillatelsen i medhold av forurensningsloven § 18. Endringene skal være basert på skriftlig saksbehandling og forsvarlig utredning av saken. En eventuell endringssøknad må derfor foreligge i god tid før endring ønskes gjennomført.

At forurensningen er tillatt utelukker ikke erstatningsansvar for skade og ulempe eller tap forårsaket av forurensningen, jf. forurensningsloven § 56.

Brudd på tillatelsen er straffbart etter forurensningsloven §§ 78 og 79.

Vedtak om gebyr

Vi viser til varsel om gebyr datert 12.10.2021. Vi varslet sats 4 som i 2021 utgjør kr 101 500,- for behandling av søknaden.

Statsforvalteren vedtar at forurensningsforskriftens § 39-4 sats 4 kommer til anvendelse i denne saken. DHP Parkering AS skal derfor betale kr 101 500,- for Statsforvalterens arbeid med tillatelsen. Hjemmel for vedtaket er forurensningsforskriften § 39-3, jf. § 39-4.

Ressursbruk knyttet til saksbehandlingen er lagt til grunn ved fastsettelse av gebyrsats. Herunder hører gjennomgang av søknaden, møter og korrespondanse med søker, høring av saken samt endelig ferdigstillelse av tillatelsen. Innsats fra andre fagpersoner hos Statsforvalteren inngår også.

Miljødirektoratet vil ettersende faktura.

Klageadgang

Vedtaket, herunder plasseringen i gebyrklasse, kan påklages til Miljødirektoratet av sakens parter eller andre med rettslig klageinteresse innen 3 uker fra underretning om vedtak er kommet fram, eller fra vedkommende fikk eller burde skaffet seg kjennskap til vedtaket. En eventuell klage skal angi hva det klages over og den eller de endringer som ønskes. Klagen bør begrunnes, og andre opplysninger av betydning for saken bør nevnes. Klagen skal sendes til Statsforvalteren.

En eventuell klage fører ikke automatisk til at gjennomføringen av vedtaket utsettes. Statsforvalteren eller Miljødirektoratet kan etter anmodning eller av eget tiltak beslutte at vedtaket ikke skal gjennomføres før klagefristen er ute eller klagen er avgjort. Avgjørelsen av spørsmålet om gjennomføring kan ikke påklages. Ved klage på valg av gebyrsats skal tilsendt faktura betales til fristen. Miljødirektoratet vil refundere eventuelt overskytende beløp dersom klagen imøtekommes.

Med hilsen

Hilde Sundt Skålevåg
seksjonssjef
Klima- og miljøvernavdelingen

Tarald Tesdal Håland
rådgiver

Dokumentet er elektronisk godkjent

Kopi til:

Fiskeridirektoratet

Lier kommune   Postboks 205   3401   LIER

Golder Associates AS

Drammen kommune   Postboks 7500   3008   DRAMMEN

Probea AS

Tillatelse etter forurensningsloven til terrenginngrep i forurenset grunn og utslipp av anleggsvann til Drammensfjorden

Tillatelsen er gitt i medhold av lov om vern mot forurensninger og om avfall av 13. mars 1981 nr. 6, § 11, jf. §16 Tillatelsen er gitt på grunnlag av opplysninger fremkommet i søknad og under saksbehandlingen.

Hvis tiltakshaver ønsker å foreta endringer i driftsforhold som kan ha betydning for forurensningen og som ikke er i samsvar med det som ble lagt til grunn da tillatelsen ble gitt eller sist endret, må tiltakshaver i god tid på forhånd søke om endring av tillatelsen. Tiltakshaver bør først kontakte forurensningsmyndigheten for å avklare behovet for slik endring.

Dersom hele eller vesentlige deler av tillatelsen ikke er tatt i bruk innen 4 år etter at tillatelsen er trådt i kraft, skal tiltakshaver sende en redegjørelse for tiltakshavers omfang slik at forurensningsmyndigheten kan vurdere eventuelle endringer i tillatelsen.

Tiltakshaver

Navn på juridisk enhet: DHP Parkering AS
Org.nummer til juridisk enhet: 925473154
Postadresse: Postboks 744 Strømsø, 3003 Drammen
NACE-kode og bransje: 52.212 - Drift av parkeringsplasser og parkeringshus

Forurensningsmyndighetens referanser

Tillatelsesnummer	Anleggsnummer	Saksnummer
2022.0065.T	3005.0532.01	2021/15316
Tillatelse første gang gitt: 25.01.2022	Tillatelse sist endret:	
Hilde Sundt Skålevåg Seksjonssjef	Tarald Tesdal Håland rådgiver	

Endringslogg

Endringsnummer	Endringer av	saksbeh. og saksnr.	Beskrivelse av endring

Innholdsfortegnelse

1	Rammer	4
2	Generelle vilkår	4
2.1	Utslippsbegrensninger	4
2.2	Plikt til å overholde grenseverdier	4
2.3	Plikt til å redusere forurensning	4
2.4	Plikt til forebyggende vedlikehold	4
2.5	Tiltak ved økt forurensningsfare	5
2.6	Internkontroll	5
2.6.1	Generelt	5
2.6.2	Miljøriskovurdering	5
2.6.3	Avvikshåndtering	6
2.6.4	Krav til kompetanse	6
3	Utslipp til vann	6
3.1	Generelt	6
3.2	Grenseverdier for utslipp til Drammensfjorden	6
3.3	Utslippshastighet og utslippspunkt	7
4	Støy	7
5	Støv	7
6	Tiltak i forurenset grunn	8
6.1	Generelt	8
6.2	Gjennomføring av tiltak i forurenset grunn	8
6.3	Rapportering av tiltak i forurenset grunn	9
7	Kjemikalier	9
8	Massehåndtering	10
9	Egenprodusert avfall	10
9.1	Generelle krav	10
9.2	Håndtering av farlig avfall	10
9.3	Slam fra sandfang og renseinstallasjoner	11
10	Utslippskontroll	11
10.1	Målinger	11
10.2	Gjennomføring av målinger	11
10.3	Lagring av dokumentasjon fra utslippskontroll	12
11	Rapportering til Statsforvalteren	12

11.1	Avviksrapportering.....	12
11.2	Årsrapport.....	12
11.3	Sluttrapport.....	12
12	Forebyggende og beredskapsmessige tiltak mot akutt forurensning.....	13
12.1	Etablering av beredskap.....	13
12.2	Varsling av akutt forurensning	13
13	Tilsyn	13

1 Rammer

Tillatelsen gis i forbindelse med anleggsarbeid og etablering av underjordisk parkeringskjeller nord på nye sykehusområdet på Brakerøya i Drammen og Lier kommune.

Tillatelsen omfatter utslipp av rensed anleggsvann fra byggegrop til Drammensfjorden, samt terrenginngrep i forurenset grunn.

Det forutsettes at tiltaket er i samsvar med til enhver tid gjeldene reguleringsbestemmelser.

DHP Parkering AS (heretter kalt tiltakshaver) er ansvarlig for at krav i tillatelsen overholdes.

2 Generelle vilkår

2.1 Utslippsbegrensninger

De utslippskomponenter fra tiltakshaver som er antatt å ha størst miljømessig betydning er regulert gjennom at det er satt spesifikke krav i denne tillatelsen. I tillegg gjelder utslipp av stoffer på prioriteringslisten. Disse stoffene er blant de mest helse – og miljøfarlige stoffene som er i bruk. Utslipp av disse stoffene er bare tillatt hvis utslippene er så små at de må anses å være uten miljømessig betydning. Tiltakshaver skal være spesielt oppmerksom på eventuell fare for utslipp av stoffer på prioriteringslisten (vedlegg 1).

2.2 Plikt til å overholde grenseverdier

Alle grenseverdier skal overholdes, og variasjoner i utslippene innenfor de fastsatte grenseverdiene skal ikke avvike fra hva som følger av normal drift i en slik grad at de kan føre til økt skade eller ulempe for miljøet.

2.3 Plikt til å redusere forurensning

Selv om tiltakshaver overholder kravene i forurensningsregelverket, skal tiltakshaver arbeide kontinuerlig for å hindre at forurensning oppstår eller øker, og for å begrense forurensning som finner sted. Dette omfatter også stoffer som ikke framgår av vilkår 2.1. For å unngå og/eller begrense forurensning og avfallsproblemer skal tiltakshaver ta utgangspunkt i den teknologien som ut fra en samlet vurdering av nåværende og fremtidig bruk av miljøet og av økonomiske forhold gir de beste resultatene, jf. forurensningsloven § 2.

2.4 Plikt til forebyggende vedlikehold

For å holde de ordinære utslippene på lavest mulig nivå og for å unngå utilsiktede utslipp skal tiltakshaver sørge for forebyggende vedlikehold av utstyr som kan ha utslippsmessig betydning.

System og rutiner for vedlikehold av et slikt system skal være dokumentert, jf. internkontrollforskriften § 5 punkt 7.

2.5 Tiltak ved økt forurensningsfare

Hvis det oppstår fare for økt forurensning som følge av unormale driftsforhold eller av andre grunner, plikter tiltakshaver å iverksette tiltak. Tiltakene skal eliminere eller redusere den økte forurensningsfaren, og kan om nødvendig innebære redusert eller innstilt drift.

Tiltakshaver skal så snart som mulig informere Statsforvalteren i Oslo og Viken om unormale forhold som har eller kan få forurensningsmessig betydning. Akutt forurensning skal varsles i iht. vilkår 12.2.

2.6 Internkontroll

2.6.1 Generelt

Tiltakshaver plikter å etablere internkontroll for sin virksomhet i henhold til internkontrollforskriften¹. Internkontrollen skal blant annet sikre og dokumentere at tiltakshaver overholder kravene i denne tillatelsen, forurensningsloven, produktkontrollloven² og andre relevante forskrifter til disse lovene. Tiltakshaver plikter å holde internkontrollen oppdatert.

Når en tiltakshaver som oppdragsgiver engasjerer oppdragstakere (entreprenør eller lignende) til å utføre oppgaver på tiltakshavers anlegg, skal oppdragsgiver sørge for at oppdragstaker er kjent med og følger opp vilkår i Statsforvalterens tillatelse.

2.6.2 Miljørisikovurdering

Det skal gjennomføres en miljørisikovurdering. Resultatene skal vurderes opp mot akseptabel miljørisiko. Potensielle kilder til akutt forurensning av vann, grunn og luft skal kartlegges. Miljørisikovurderingen skal dokumentere og omfatte alle forhold ved prosjektet som kan medføre akutt forurensning med fare for helse- og/eller miljøskader. Ved endrede forhold skal miljørisikovurderingen oppdateres.

Tiltakshaver skal ha oversikt over alt som kan bli berørt av forurensning, inkludert akutt forurensning, og de helse – og miljømessige konsekvenser forurensning kan medføre.

Med utgangspunkt i risikovurderingen skal tiltakshaver iverksette risikoreduserende tiltak. Både sannsynlighetsreduserende- og konsekvensreduserende tiltak skal vurderes. Tiltakshaver skal ha en oppdatert plan over risikoreduserende tiltak, og sikre at tiltak herfra blir innarbeidet og gjennomført i drifts- og vedlikeholdsprosjekter.

---

¹ Systematisk helse-, miljø- og sikkerhetsarbeid i virksomheter – forskrift av 06.12.1996 nr 1127 (internkontrollforskriften)

² Produktkontrollloven av 11.06.1979 nr 79

2.6.3 Avvikshåndtering

Avvik (brudd på forurensningsregelverket) som er av en viss alvorlighet og/eller som er stadig gjentakende, skal avvikshåndteres i samsvar med bestemmelsene i internkontrollforskriften § 5 2. ledd punkt 7. Dette inkluderer årsakene til at avvikene har skjedd, vurderinger og iverksetting av strakstiltak for å rette avvikene, og vurderinger og iverksetting av avbøtende tiltak for å hindre at lignende avvik skal skje på nytt. Avvikshåndteringen skal dokumenteres skriftlig.

2.6.4 Krav til kompetanse

Tiltakshaver skal ha tilstrekkelig kunnskap om renseanlegg og tilhørende installasjoner for å overholde utslippskrav og slik at det ikke oppstår ulovlige utslipp eller at utslipp fører til skade på miljøet. Tiltakshaver skal ha tilstrekkelig kompetanse til å vurdere miljørisiko for sin virksomhet. Alle som håndterer farlig avfall i forbindelse med prosjektet, skal ha dokumentert opplæring i slik håndtering.

3 Utslipp til vann

3.1 Generelt

Alt vann som er påvirket av anleggsaktiviteten er anleggsvann. Anleggsvann som kan føre til forurensning av vann eller grunn skal samles opp og renses. Alle grenseverdier for utslipp skal overholdes for alt utslippsvann i hele anleggsperioden. Det er ikke tillatt forurensende utslipp til andre utslippspunkter enn det som er beskrevet i søknaden.

Tiltakshaver skal etablere tilstrekkelige renseløsninger og avbøtende tiltak, for å redusere utslipp av partikler, partikkelbunden forurensning, olje og miljøgifter mest mulig slik at det ikke fører til skade eller ulempe for miljøet.

Tiltakshaver skal minimere mengden utslippsvann ved å gjennomføre avskjærende tiltak for å redusere tilrenning av overvann og grunnvann til anleggsområdet. Det skal også gjennomføres tiltak for å redusere erosjon.

Renseanlegg skal etableres basert på best tilgjengelig fagkunnskap og teknikk og dimensjoneres slik at tiltakshaver kan ta hånd om vannmengdene som blir tilført med tilstrekkelig renseseffekt.

Det skal etableres skriftlige driftsrutiner som gjelder for renseanlegg og andre renseløsninger.

3.2 Grenseverdier for utslipp til Drammensfjorden

Håndteringen av vann skal sikre at den totale påvirkningen fra prosjektet ikke overskrider grensene under. Grenseverdiene gjelder for renses anleggsvann, og prøvene skal tas ved utløpet til renseløsningen i perioder det foregår utslipp.

Tabell 1. Grenseverdier for rensset anleggsvann som slippes til Drammensfjorden.

Parameter	Grenseverdi ($\mu\text{g/l}$ dersom ikke annet er angitt)	Midlingstid
pH	6-9	Kontinuerlig
Suspendert stoff	100 mg/L	Ukeblandprøver (turbiditet skal logges kontinuerlig)
Alifater C ₅ -C ₆ , C ₆ -C ₈ og C ₈ -C ₁₀	0,4 mg/L	Stikkprøver
Alifater C ₁₀ -C ₁₂ , C ₁₂ -C ₃₅	10 mg/L	Stikkprøver
Benzen	50	Ukeblandprøver
$\Sigma\text{PCB-7}$	0,024	Ukeblandprøver
PAH-16	8	Ukeblandprøver
Arsen	8,5	Ukeblandprøver
Bly	14	Ukeblandprøver
Kadmium	1	Ukeblandprøver
Kvikksølv	0,07	Ukeblandprøver
Nikkel	34	Ukeblandprøver
Krom total	36	Ukeblandprøver
Kobber	26	Ukeblandprøver
Sink	60	Ukeblandprøver

Grenseverdiene for metaller gjelder for ufiltrerte prøver.

Det skal settes akseptkriterium for turbiditet i kontinuerlige målinger på utslippsvann med bakgrunn i grenseverdien for suspendert stoff. Dersom turbiditeten overstiger akseptkriterium for utslippspunktet, skal utslippet stanses, årsaksforholdene avklares og nødvendige avbøtende tiltak gjennomføres. Det samme gjelder ved overskridelser av grenseverdi for pH. Eventuell stopp i arbeidene som følge av overskridelser skal loggføres.

3.3 Utslippshastighet og utslippspunkt

Valg av utslippshastighet må basere seg på en miljørisikovurdering hvor det tas hensyn til de forhold hvor resipienten er mest sårbar for partikler.

Utslippspunkt for rensset anleggsvann må plasseres slik at utslippsvann blandes tilstrekkelig inn i vannmassene og fortynnes. Utslippsledning fra renseanlegg skal ikke graves ned i sediment, så fremt det ikke foreligger en egen tillatelse etter forurensningsloven til dette.

4 Støy

Støy er regulert gjennom gjeldene reguleringsplaner etter plan- og bygningsloven, samt gjennom Retningslinje for behandling av støy i arealplanlegging (T-1442/2021).

5 Støv

Tiltakshaver skal påse at støv fra anleggsdriften til enhver tid er lavest mulig. Eventuelle klager på støv skal avviksbehandles, jf. vilkår 2.6.3 i denne tillatelsen, og om nødvendig skal støvreduserende tiltak iverksettes straks.

For å redusere støvforurensning til omgivelsene skal tiltakshaver utarbeide rutiner for vask og feiing av veier med fast dekke i nærområdene, samt rutiner for vannpåsprøyting ved støvende arbeider.

6 Tiltak i forurenset grunn

6.1 Generelt

Anleggsarbeidene skal være innrettet slik at det ikke finner sted utslipp til grunnen som kan medføre nevneverdige skader eller ulemper for miljøet.

Tiltakshaver plikter å holde løpende oversikt over eksisterende forurenset grunn på anleggsområdet, herunder faren for spredning, samt vurdere behovet for undersøkelser og tiltak. Er det grunn til å anta at ytterligere undersøkelser eller andre tiltak vil være nødvendig, skal forurensningsmyndigheten varsles om dette.

6.2 Gjennomføring av tiltak i forurenset grunn

Tiltakene skal gjennomføres i henhold til kravene i denne tillatelsen, og for øvrig i samsvar med oversendt tiltaksplan for området datert 12.05.2021. Det skal ikke graves i områder der forurensningssituasjonen ikke er avklart.

Tiltaksområdene skal holdes inngjerdet under arbeidet, eller det skal på annen måte hindres at området er tilgjengelig for allmennheten.

Det skal iverksettes tilstrekkelige tiltak for å hindre at oppgraving, mellomlagring og annen håndtering av forurensete masser fører til at forurensning spres.

Forurensete masser skal holdes adskilt fra ikke-forurensete masser, og masser med ulik forurensningsgrad skal ikke blandes under gravearbeid, lagring eller frakt. Eventuell mellomlagring av forurensete masser skal skje innenfor tiltaksområdet, og på en slik måte at forurensning ikke spres. Masser skal mellomlagres på tett dekke og skal være tildekket så det beskyttes mot nedbør. I hovedsak skal masser med lavere forurensningsgrad gjenbrukes før masser med høyere forurensningsgrad. Gjenbruk innenfor tiltaksområdet skal være i tråd med fastsatt arealbruk i henhold til gjeldende reguleringsplan.

Alle forurensete masser som fjernes fra tiltaksområdet skal leveres et godkjent behandlingsanlegg eller deponi med tillatelse etter forurensningsloven.

Ikke-forurensete masser kan ikke disponeres fritt utenfor tiltaksområdet. Tiltakshaver har ansvaret for at disponeringen av ikke forurensete masser (næringsavfall) er i tråd med gjeldende regelverk, som plan- og bygningsloven og forurensningsloven.

Dokumentasjon på mengder utkjørte masser og disponering av massene skal oversendes Statsforvalteren som en del av sluttrapporten, jf. pkt. 6.3.

Personell med dokumentert miljøkompetanse skal følge opp prosjektet jevnlig for å sikre forsvarlig håndtering av forurenset grunn og skal delta på oppstartsmøte hvor tiltaksplanen skal gjennomgås med graveentreprenør.

For stoffer som det ikke er forskriftsfestede normverdier for skal det brukes foreslåtte normverdier fra Miljødirektoratets beregningsverktøy for risikovurdering av forurenset grunn.

Tiltakshaver skal gjøre tiltak for å minimere tilstrømming av overflatevann til byggegropp. Når det oppstår anleggsvann i byggegropen med forurensede masser må anleggsvann følges opp nøye. Det må vurderes om det er nødvendig at anleggsvannet samles opp og kjøres til godkjent mottak. Utslipp av anleggsvann er regulert i henhold til vilkår 3.2. Det må vurderes steds spesifikk i gravetiltaket hvilke miljøgifter og tungmetaller som eventuelt må overvåkes i anleggsvannet i tillegg til de nevnt i vilkår 3.2.

6.3 Rapportering av tiltak i forurenset grunn

Det skal føres logg over resultater fra tiltakene og eventuelle uønskede hendelser og korrigerende tiltak.

Tiltakshaver skal registrere gravetiltakene i Miljødirektoratets database Grunnforurensning. Databasen finnes på <http://grunn.miljodirektoratet.no/>. Tiltakshaver plikter også å informere grunneiere om registreringen.

Det skal sendes en rapport til Statsforvalteren i etterkant av gravetiltaket. Rapporten skal også være en del av generell årsrapport (punkt 11.2). Rapporten skal inneholde:

- Beskrivelse av tiltaket og utført arbeid.
- Beskrivelse av eventuelle avbøtende tiltak som er gjennomført for å hindre uheldig påvirkning på omgivelsene fra gjennomførte tiltak.
- Dokumentasjon på levering av masser til godkjent mottak eller deponi etter forurensningsloven. Mengder og tidspunkt for levering må være inkludert.
- Dokumentasjon på hvordan eventuelt anleggsvann er håndtert.
- Dokumentasjon på at forurensede masser er fjernet til aksept for området.
- Bekreftelse på registrering i databasen Grunnforurensning.

7 Kjemikalier

Med kjemikalier menes her kjemiske stoffer og stoffblandinger som brukes i anleggsarbeidene, både som råstoff i prosess og som hjelpekjemikalier, for eksempel begroingshindrende midler, fellingskjemikalier, vaskemidler, hydraulikkvæsker, brannbekjempningsmidler og annet som brukes på utstyr og anlegg.

For kjemikalier som benyttes på en slik måte at det kan medføre fare for forurensning, skal tiltakshaver dokumentere at man har foretatt en vurdering av kjemikalienes helse- og miljøegenskaper på bakgrunn av testing eller annen relevant dokumentasjon, jf. også vilkår 2.6. om internkontroll.

Tiltakshaver plikter å etablere et dokumentert system for substitusjon av kjemikalier. Det skal foretas en løpende vurdering av faren for skadelige effekter på helse og miljø forårsaket av de

kjemikalier som benyttes, og av om alternativer finnes. Skadelige effekter knyttet til produksjon, bruk og endelig disponering av produktet, skal vurderes. Der bedre alternativer finnes, plikter bedriften å benytte disse så langt dette kan skje uten urimelig kostnad eller ulempe³.

Stoffer alene, i stoffblandinger og/eller i produkter, skal ikke framstilles, bringes i omsetning, eller brukes uten at de er i overensstemmelse med kravene i REACH-regelverket⁴ og andre regelverk som gjelder for kjemikalier.

8 Massehåndtering

Masser fra prosjektet skal håndteres i henhold til gjeldende regelverk.

Jord- og steinmasser som ikke er forurenset og som ikke utnyttes innenfor prosjektet/tiltaksområdet er næringsavfall. Massene skal leveres til godkjent mottak med tillatelse etter forurensningsloven, eller gjennomgå gjenvinning.

Tiltakshaver skal gjennomføre nødvendige tiltak for å hindre spredning og etablering av uønskede fremmede arter⁵.

Tiltakshaver skal dokumentere disponering av masser fra prosjektet. Det skal oppgis masser som er kjørt ut av tiltaksområdet for gjenvinning eller til godkjent avfallsanlegg med tillatelse etter forurensningsloven. Leveringssted, mengde, tidspunkt for levering skal angis. Både disponering av ikke-forurensete masser og forurensete masser skal dokumenteres, og rapporteres iht. vilkår 6.2, 6.3 og 11.2.

9 Egenprodusert avfall

9.1 Generelle krav

Tiltakshaver plikter så langt det er mulig uten urimelige kostnader eller ulemper å unngå at det dannes avfall som følge av anleggsarbeidene. Særlig skal innholdet av skadelige stoffer i avfallet søkes begrenset mest mulig.

Tiltakshaver plikter å sørge for at all håndtering av avfall, herunder farlig avfall, skjer i overensstemmelse med gjeldende regler for dette fastsatt i eller i medhold av forurensningsloven, herunder avfallsforskriften⁶.

9.2 Håndtering av farlig avfall

Tiltakshaver skal håndtere farlig avfall i tråd med avfallsforskriften kapittel 11 om farlig avfall.

Farlig avfall som blir lagret i påvente av levering/henting skal lagres på en slik måte at det ikke fører til avrenning til grunn, overflatevann eller avløpsnett.

---

³ Jf. Produktkontrollloven av 11.06.1979 nr. 79 § 3a

⁴ Forskrift om registrering, vurdering, godkjenning og begrenning av kjemikalier (REACH) av 30. mai 2008.

⁵ Jf. Artsdatabanken (2018). Fremmedartslista 2018. Listen finnes på www.artsdatabanken.no.

⁶ Forskrift om gjenvinning og behandling av avfall (avfallsforskriften) av 01.06.2004, nr. 930

Lagret farlig avfall skal være merket og skal ikke blandes sammen med annet avfall. Lagring skal foregå i tett container eller under tak på fast dekke. Lageret skal være sikret mot uvedkommende.

Farlig avfall skal leveres videre til godkjent mottak eller behandlingsanlegg minst en gang per år. Farlig avfall skal deklarerer på www.avfallsdeklarerer.no.

9.3 Slam fra sandfang og renseinstallasjoner

Slam fra renseanlegg og sandfang o.l. skal analyseres og leveres til godkjent mottak.

10 Utslippskontroll

10.1 Målinger

Tiltakshaver skal gjennomføre målinger av utslipp til vann, utslipp av støv og støy (ved behov), samt utslipp til grunn dersom det skulle bli nødvendig. Med målinger menes prøvetaking, analyse og/eller beregning. Målinger skal utføres slik at de blir representative for tiltakshavers faktiske utslipp, og skal minimum omfatte:

- Komponenter som er regulert gjennom grenseverdier, jf. punkt 3.2.
- Støv og støy ved behov.
- Etter arbeidet må det tas representative jordprøver med kjemisk analyse for å dokumentere at gjenværende masser ikke er forurenset ut over akseptkriterier for området. Det skal tas prøver ved punktkilder.

Det skal foretas en risikobasert overvåking ved at det tas ekstra vannprøver i oppstartsperioden av arbeidene, for å få kartlagt forurensningsnivåer opp mot grenseverdier gitt i tillatelsen.

10.2 Gjennomføring av målinger

Tiltakshaver skal ha et måleprogram som inngår i tiltakshavers dokumenterte internkontroll. Måleprogrammet skal være utarbeidet før oppstart av anleggsarbeidene.

Måleprogrammet skal beskrive både prøvetaking, analyse og/eller beregning, herunder:

- Prøvetakings- og analysemetode.
- Valg av måleperioder/ - tidspunkt som gir representative prøver.
- Beregningsmodeller og utslippsfaktorer som benyttes.
- Beregning av usikkerhet i målingene for rapporteringspliktige komponenter.

Tiltakshaver er ansvarlig for at metoder og utførelse er forsvarlig kvalitetssikret, blant annet ved å:

- Utføre målingene etter Norsk standard. Dersom det ikke finnes, kan internasjonal eller utenlandsk standard benyttes. Statsforvalteren kan etter søknad akseptere at annen metode blir brukt, dersom tiltakshaver kan dokumentere at den er mer formålstjenlig.
- Bruke akkrediterte laboratorier/tjenester når prøvetaking og analyse utføres av eksterne.
- Kvalitetssikre egne analyser ved å delta i ringtester.
- Kvalitetssikre egne målinger jevnlig ved verifisering av uavhengig tredjepart.

- Redusere usikkerheten ved målingene mest mulig.

10.3 Lagring av dokumentasjon fra utslippskontroll

Tiltakshaver skal ta vare på alle prøveresultater og annen dokumentasjon fra kontrollen, samt overvåkingen av driften. Opplysningene skal lagres i minst fem år, og de skal være tilgjengelig ved kontroll eller på forespørsel fra forurensningsmyndigheten, jf. forurensningsloven § 50.

11 Rapportering til Statsforvalteren

11.1 Avviksrapportering

Alvorlige avvik i forhold til utslippstillatelsen skal straks meldes til Statsforvalteren.

Tiltakshaver skal uten opphold varsle Statsforvalteren om alle unormale forhold som har, eller kan få forurensningsmessig betydning.

11.2 Årsrapport

Det skal utarbeides årsrapporter som omfatter resultat fra utslippskontrollen og overvåkingen. Årsrapportene skal sendes til Statsforvalteren innen 1. mars hvert år så lenge arbeidene og utslipp pågår.

Årsrapport skal inneholde:

- Gjennomgang av fremdrift og beskrivelse av hvor arbeidet har foregått i aktuell periode.
- Resultater fra utslippskontroll og vurderinger av resultatene.
- Hendelser/avvik knyttet til ytre miljø og tiltak som har blitt gjennomført.

11.3 Sluttrapport

Innen 12 mnd. etter at anleggsarbeidet er avsluttet skal det utarbeides en sluttrapport som skal inneholde:

- Beskrivelse av gjennomført prosjekt, utslipp og avbøtende tiltak. Utslipp og påvirkninger skal beskrives for vann, luft, grunn og sedimenter der det er aktuelt.
- Faglig begrunnede vurderinger av utslippsmengder for komponenter som regulert i punkt 3 i denne tillatelsen.
- Beskrivelse av avvik fra tillatelsen, årsak og avbøtende tiltak.
- Massehåndtering: disponering av ikke forurensede - og forurensede masser skal dokumenteres, og rapporteres. Leveringssted, mengde og tidspunkt for levering skal angis.
- Registrering i databasen Grunnforurensning (iht. vilkår 6.2 og 6.3)

12 Forebyggende og beredskapsmessige tiltak mot akutt forurensning

12.1 Etablering av beredskap

Tiltakshaver skal etablere og vedlikeholde en beredskap mot akutt forurensning. Beredskapen skal være tilpasset den miljørisikoen som anleggsarbeidene til enhver tid representerer. Beredskapen mot akutt forurensning skal øves.

12.2 Varsling av akutt forurensning

Akutt forurensning eller fare for akutt forurensning skal varsles etter gjeldene forskrift⁷. Tiltakshaver skal også så snart som mulig underrette Statsforvalteren i slike tilfeller.

13 Tilsyn

Tiltakshaver plikter å la representanter fra forurensningsmyndigheten eller de som denne bemyndiger, føre tilsyn med anlegget til enhver tid.

---

⁷ Forskrift om varsling av akutt forurensning eller fare for akutt forurensning av 9. juli 1992 nr. 1269

Vedlegg 1

Liste over prioriterte miljøgifter, jf. punkt 2.1.

Utslipp av disse komponenter er bare omfattet av tillatelsen dersom dette framgår uttrykkelig av vilkårene i pkt. 3 flg.

Metaller og metallforbindelser:

	Forkortelser
Arsen og arsenforbindelser	As og As-forbindelser
Bly og blyforbindelser	Pb og Pb-forbindelser
Kadmium og kadmiumforbindelser	Cd og Cd-forbindelser
Krom og kromforbindelser	Cr og Cr-forbindelser
Kvikksølv og kvikksølvforbindelser	Hg og Hg-forbindelser

Organiske forbindelser:

Bromerte flammehemmere	Vanlige forkortelser
Penta-bromdifenyleter (difenyleter, pentabromderivat)	Penta-BDE
Okta-bromdifenyleter (defenyleter, oktabromderivat)	Okta-BDE, octa-BDE
Deka-bromdifenyleter (bis(pentabromfenyl)eter)	Deka-BDE, deca-BDE
Heksabromcyclododekan	HBCDD
Tetrabrombisfenol A (2,2',6,6'-tetrabromo-4,4'-isopropyliden difenol)	TBBPA

Klorerte organiske forbindelser

Dekloran pluss (syn og anti isomere former)	DP (syn-DP, anti DP)
1,2-Dikloreten	EDC
Klorerte dioksiner og furaner	Dioksiner, PCDD/PCDF
Heksaklorbenzen	HCB
Kortkjedete klorparafiner C ₁₀ -C ₁₃ (kloralkaner C ₁₀ -C ₁₃)	SCCP
Mellomkjedete klorparafiner C ₁₄ -C ₁₇ (kloralkaner C ₁₄ -C ₁₇)	MCCP
Klorerte alkylbenzener	KAB
Pentaklorfenol	PCF, PCP
Polyklorerte bifenyler	PCB
Triklorbenzen	TCB
Tetrakloreten	PER
Trikloretan	TRI
Trikosan (2,4,4'-Triklor-2'-hydroksydifenyleter)	TCS
Tris(2-kloretyl)fosfat	TCEP

Enkelte tensider

Ditalg-dimetylammoniumklorid	DTDMAC
Dimetyldioktadekylammoniumklorid	DSDMAC
Di(hydrogenert talg)dimetylammoniumklorid	DHTMAC

Nitromuskforbindelser

Muskxylen	
-----------	--

Alkylfenoler og alkylfenoletoksylder

Nonylfenol og nonylfenoletoksylder	NF, NP, NFE, NPE
Oktylfenol og oktylfenoletoksylder	OF, OP, OFE, OPE
4-heptylfenoler (forgrenet og rettkjedet)	4-HPbl
4-tert-pentylfenol	4-t-PP

4-tert-butylfenol	4-t-BP
Dodecylfenol m. isomerer	DDP
2,4,6 tri-tert-butylfenol	TTB-fenol

Per- og polyfluorerte alkylforbindelser (PFAS)

Perfluoroktansulfonsyre (PFOS), inkl. salter av PFOS og relaterte forbindelser	PFOS, PFOS-relaterte forbindelser
Perfluorheksansulfonsyre (PFHxS), inkl. salter av PFHxS og relaterte forbindelser	PFHxS, PFHxS-relaterte forbindelser
Perfluorobutansulfonsyre (PFBS), inkl. salter av PFBS og relaterte forbindelser	PFBS, PFBS-relaterte forbindelser
Perfluoroktansyre	PFOA
Langkjedete perfluorerte karboksylsyrer C9-PFCA – C14-PFCA	PFNA, PFDA, PFUnDA, PFDoDA, PFTTrDA, PFTeDA

Tinnorganiske forbindelser

Tributyltinnforbindelser	TBT
Trifenyltinnforbindelser	TFT, TPT
Dibutyltinnforbindelser	DBT
Dioktyltinnforbindelser	DOT

Polysykliske aromatiske hydrokarboner

PAH

Ftalater

Dietylheksylftalat (bis(2-etylheksyl)ftalat)	DEHP
Benzylbutylftalat	BBP
Dibutylftalat	DBP
Diisobutylftalat	DIBP

Bisfenol A

BPA

Siloksaner

Dodekametylsykloheksasiloksan	D6
Dekametylsyklopentasiloksan	D5
Oktametylsyklotetrasiloksan	D4

Benzotriazolbaserte UV-filtre

2-Benzotriazol-2-yl-4,6-di-tert-butylphenol	UV-320
2,4-di-tert-butyl-6-(5-chlorobenzotriazol-2-yl)phenol	UV-327
2-(2H-benzotriazol-2-yl)-4,6-ditertpentylphenol	UV-328
2-(2H-Benzotriazol-2-yl)-4-(tert-butyl)-6-(sec-butyl)phenol	UV-350